

MZ ČR	BEZPEČNOST BAZÉNU, KOUPALIŠTĚ A AQUAPARKŮ – ČÁST 1: PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI NÁVŠTĚVNÍKŮ	TNV 94 0920-1
--------------	---	----------------------

Obsah

Strana

Předmluva.....	2
1 Předmět normy.....	3
2 Citované normativní dokumenty.....	3
3 Termíny a definice.....	3
4 Základní povinnosti provozovatele.....	4
5 Bezpečnost vodních atrakcí na bazénech, koupalištích a aquaparcích.....	5
6 Personální zabezpečení.....	5
7 Materiálové zajištění.....	6
8 Informační systém bazénu, koupaliště a aquaparku.....	8
Bibliografie.....	9

Předmluva

Souvisící právní předpisy

Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška Ministerstva pro místní rozvoj č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 6/2003 Sb., kterou se stanoví hygienické limity chemických, fyzikálních a biologických ukazatelů pro vnitřní prostředí pobytových místností některých druhů staveb

Vyhláška č. 135/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na koupaliště, sauny a hygienické limity písku v pískovištích venkovních hracích ploch

Vyhláška č. 232/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, týkající se klasifikace, balení a označování nebezpečných chemických látok a chemických přípravků, ve znění pozdějších předpisů

Vypracování normy

Zpracovatel: HYDROPROJEKT CZ a.s., IČ 26475081, Ing. Lenka Fremrová

Asociace bazénů a saun České republiky, Ing. Bohumil Šťastný, Ph.D.; Ing. Jiří Kouba; pan Pavel Košnar

Vodní záchranná služba Českého červeného kříže, PaedDr. Tomáš Miler, MUDr. Jan Kaufman, Dominik Horn, Dis.

Asociace pracovníků v regeneraci, pan Miroslav Veselý, pan Karel Koutecký, Ing. Milan Šmíd

Technická normalizační komise: TNK 104 Jakost vod

Pracovník Ministerstva zdravotnictví: paní Jana Ratajová

1 Předmět normy

Tato norma platí pro personální zajištění bezpečnosti návštěvníků bazénů, koupališť a aquaparků.

Norma je určena pro pět základních typů bazénů:

- a) bazény do 100 m² plochy s maximální hloubkou vody do 1,6 m včetně;
- b) bazény do 100 m² plochy s maximální hloubkou vody do 2,5 m včetně;
- c) bazény do 100 m² plochy s maximální hloubkou vody nad 2,5 m;
- d) bazény nad 100 m² plochy s maximální hloubkou vody do 2,5 m včetně;
- e) bazény nad 100 m² plochy s maximální hloubkou vody nad 2,5 m;

2 Citované normativní dokumenty

Pro používání tohoto dokumentu jsou nezbytné dále uvedené referenční dokumenty. U datovaných odkazů platí pouze citovaná vydání. U nedatovaných odkazů platí poslední vydání referenčního dokumentu (včetně změn).

ČSN EN 1069-1 (94 0910) Vodní skluzavky vysoké 2 m a více – Část 1: Bezpečnostní požadavky a zkušební metody

ČSN EN 13451-1 (94 0915) Vybavení plaveckých bazénů - Část 1: Všeobecné bezpečnostní požadavky a zkušební metody

ČSN EN 13451-2 (94 0915) Vybavení plaveckých bazénů - Část 2: Další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro žebříky, žebříková schodiště a madla

ČSN EN 13451-3 (94 0915) Vybavení plaveckých bazénů - Část 3: Další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro přívod a odtok vody

ČSN EN 13451-8 (94 0915) Vybavení plaveckých bazénů - Část 8: Další specifické bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro vodní atrakce

3 Termíny a definice

V této normě jsou použity tyto termíny a definice:

3.1

pracovník s platnou kvalifikací „Záchranařské minimum pro pracovníky bazénů, koupališť a aquaparků“ (dále jen „Záchranařské minimum“ (ZM))

pracovník provozovatele se školením první pomoci a záchrany tonoucího v rozsahu minimálně 16 hodin; doškolení tohoto kvalifikačního stupně musí provozovatel nebo dodavatel této služby zajistit minimálně jednou za 2 roky od okamžiku jeho získání

3.2

plavčík (PL)

pracovník odpovědný za prevenci a bezpečnost v příslušném zařízení s platnou kvalifikací „Plavčík“ získanou na základě absolvování kurzu v rozsahu minimálně 70 hodin/120 hodin¹⁾ v akreditovaném zařízení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (MŠMT České republiky); povinné je přezkoušení nejméně jednou za 2 roky

¹⁾ Počet hodin před lomítkem je povinný pro účastníky kurzu s maturitou, počet hodin za lomítkem je povinný pro účastníky kurzu bez maturity. Minimální počet hodin kurzů je uváděn bez závěrečných zkoušek.

3.3

mistr plavčí (MP)

pracovník odpovědný za prevenci a bezpečnost v příslušném zařízení s platnou kvalifikací „Mistr plavčí“ získanou na základě absolvování kurzu v rozsahu minimálně 150/200 hodin¹⁾ v akreditovaném zařízení MŠMT České republiky; povinné je přezkoušení nejméně jednou za 5 let; povinné je doškolení z první pomoci nejméně jednou za 2 roky

3.4

provozní řád

předpis zpracovaný pro daný areál v souladu s příslušnými předpisy²⁾, schválený příslušným státním zdravotním dozorem

3.5

návštěvní řád

pravidla pro chování návštěvníků v areálu bazénů a koupališť; zpracovává se jako součást provozního řádu

3.6

návštěvní řád vodních atrakcí

pravidla pro chování návštěvníků na vodních atrakcích

4 Základní povinnosti provozovatele

4.1 Základní povinností provozovatele je maximální péče o bezpečnost a zdraví návštěvníků.

Všeobecné bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro zařízení používaná ve veřejných plaveckých bazénech stanoví ČSN EN 13451-1. Další specifické bezpečnostní požadavky pro žebříky, žebříková schodiště a madla stanoví ČSN EN 13451-2, další specifické bezpečnostní požadavky pro přívod a odtok vody stanoví ČSN EN 13451-3.

4.2 Provozovatel je povinen v rámci provozního řádu vypracovat pravidla pro zajištění bezpečnosti provozu a pro řešení mimořádných událostí (tj. Plán pro normální provoz a Plán pro nebezpečí).

4.3 Provozovatel je povinen v rámci návštěvního řádu stanovit pravidla bezpečnosti užívání bazénu nebo koupaliště, zvláště potom pravidla bezpečnosti pro užívání vodních atrakcí. Návštěvní řád musí být umístěn na viditelných místech. U zvlášť rizikových míst se vyvěšuje výnátek z návštěvního řádu pro speciální vodní atrakce. Označení vodních skluzavek s výškou vyšší než 2 m stanoví ČSN EN 1069-1.

4.4 Provozovatel je povinen zajistit trvalou kontrolu dodržování jednotlivých ustanovení provozního a návštěvního řádu.

4.5 Provozovatel je povinen zajistit dostatečné materiálově-technické vybavení k zajištění bezpečnosti provozu a provádět jeho pravidelnou kontrolu. Pro bezpečnost a ochranu zdraví uživatelů bazénu (koupaliště) musí provozovatel zajistit kvalifikovaný dozor podle této normy, a to buď vlastními zaměstnanci s příslušným kvalifikačním stupněm, nebo pracovníky odborné firmy. V druhém případě je povinen uzavřít s dodavatelem řádnou dodavatelskou smlouvu. Provozovatel je nadále oprávněn provádět kontrolu kvality této dodavatelské služby.

²⁾ Zákon č. 258/2000 Sb. a teze Ministerstva zdravotnictví ČR.

5 Bezpečnost vodních atrakcí na bazénech, koupalištích a aquaparcích

5.1 Bezpečnostní požadavky pro vodní atrakce stanoví ČSN EN 13451-1 a ČSN EN 13451-8.

5.2 Vodní atrakce na koupalištích musí být navrženy s ohledem na zajištění bezpečnosti návštěvníků při jejich provozu. Jejich konstrukční řešení musí dlouhodobě zajišťovat dostatečnou stabilitu, únosnost a odolnost působení chodu zařízení a vlivu uživatelů. Musí umožňovat snadné čištění, desinfekci a kontrolu bezpečnosti provozu. U výškově řešených prvků musí stavební řešení zabránit pádu návštěvníka z vodní atrakce.

5.3 Ovládací prvky vodních atrakcí musí být řešeny tak, aby nemohlo dojít k jejich nekontrolovatelnému použití návštěvníkem nebo neškolenou osobou. Ovládání těchto zařízení musí umožňovat zaměstnancům dozoru nebo provozovatele havarijní vypnutí chodu.

5.4 Všechny bazény s vodními atrakcemi, které vytvářejí v bazénu proud vody s rychlosí nad 0,5 m/s, nebo atrakcemi vytvářejícími rozvlněnou hladinu s výškou vlny větší než 0,30 m musí být řešeny tak, aby ve směru pohybu koupajících nevznikly žádné překážky nebo výstupky umožňující vznik zranění nebo zachycení koupajícího.

5.5 Všechny vodní atrakce, které používají pro provoz vodu odebíranou z bazénu, musí mít zajištěno sání tak, aby nemohlo dojít k přisátí koupajícího k odběrnému otvoru. Krytí otvorů sacích zařízení, stěnových nik a pracovních podvodních komor musí zabránit vniknutí (vplutí) koupajícího. Otvory krytů nesmí mít ostré hrany, velikost otvorů musí zabránit prostrčení prstů, popř. končetin a jejich zachycení.

5.6 Pro vodní atrakce musí být zajištěna potřebná provozní hloubka vody, zajišťující jejich bezpečné užívání.

5.7 Pro navrhování a provoz skluzavek s výškou nad 2 m platí ČSN EN 1069-1 a ČSN EN 1069-2.

5.8 Pro způsob užívání vodních atrakcí musí být vypracován návštěvní řád vodních atrakcí, který může být součástí návštěvního řádu celého koupaliště. Návštěvní řád vodních atrakcí musí být umístěn viditelně při vstupu na vodní atrakci.

6 Personální zabezpečení

Pro bezpečnost a ochranu zdraví uživatelů bazénu (koupaliště) musí provozovatel zajistit kvalifikovaný dozor, a to jedním z následujících způsobů za níže uvedených podmínek:

1. podle typu bazénů – viz 6.1;
2. podle počtu návštěvníků - viz 6.2.

6.1 Podle typu bazénu (viz kapitola 1)

Tabulka 1 – Personální zabezpečení podle typu bazénů

Celková vodní plocha areálu.	Hloubka		
	Do hloubky 1,6 m	Do hloubky 2,5 m	Nad hloubku 2,5m
Do 100 m ²	1 ZM	1 PL	1 MP
100 m ² až 400 m ²	2 PL		1 MP + 1 PL
Na každých dalších 300 m ²	+ 1PL		

Personální zabezpečení provozu bazénů může být doplněno technickým bezpečnostním kamerovým dohledem, popřípadě podhlinovým systémem, který je schopen registrovat podhlinové situace a automaticky spouštět poplachový systém. Takto zabezpečené areály se posuzují z hlediska zajištění bezpečnosti provozu individuálně.

6.2 Podle počtu návštěvníků

U bazénů nad 100 m^2 plochy hladiny bez rozdílu hloubky může provozovatel vnitřním předpisem stanovit počet dozorujících pracovníků v závislosti na počtu návštěvníků. Počet dozorujících pracovníků musí vždy zajistit dostatečný dohled nad celou využívanou vodní plochou areálu.

Tabulka 2 – Personální zabezpečení podle počtu návštěvníků v areálu

Počet návštěvníků v areálu	Do hloubky 2,5 m	Nad hloubku 2,5 m
1 až 60	1 PL	1 MP
60 až 150	2 PL	1 MP + 1 PL
151 až 300	3 PL	1 MP + 2 PL
301 až 800	4 PL	1 MP + 3 PL
801 až 1 300	5 PL	1 MP + 4 PL
1 301 až 1 800	6 PL	1 MP + 5 PL
Na každých dalších 500 osob		Navíc 1 PL

6.3 Zabezpečení vodních atrakcí

Pro každou vodní atrakci v provozu, která vytváří proudící vodu s rychlosí větší než $0,5 \text{ m/s}$ nebo vlnění hladiny s výškou vlny větší než $0,3 \text{ m}$, musí být po dobu provozu přítomna další osoba s kvalifikací minimálně ZM.

7 Materiálové zajištění

7.1 Všeobecně

Provozovatel je povinen zajistit materiálové a technické zabezpečení bazénu, koupaliště a aquaparku, a to minimálně takto:

Na koupališti, plaveckém areálu nebo aquaparku musí být zřízena místo plavčíka (ošetřovna) s minimální podlažní plochou 8 m^2 , vybavená záchrannými pomůckami, lehátkem, tekoucí pitnou vodou, vybavením pro poskytnutí první pomoci a telefonem. Místo plavčíka by měla umožňovat nerušený výhled po celé ploše bazénu a jeho bezprostředního okolí. V případě rozsáhlejších areálů, kdy nemůže být splněna tato podmínka, se v areálu zřizují další jednotlivá stanoviště plavčíka vybavená nezbytnými záchrannými pomůckami.

Bazény typu a), b), c), d) a e)

Materiál pro zabezpečení První pomoci

První pomoc je poskytována v místnosti zřetelně označené (např. nápisem: „Ošetřovna“, „První pomoc“, popřípadě vlajkou apod.). Označení musí být nezaměnitelné.

Minimální výbava této místnosti:

1. lékárnička
2. přenosná lékárnička pro ošetření mimo místnost první pomoci
3. nosítka (lze nahradit páteřní deskou, viz 7.2.c)
4. sada krčních límců, popř. stavitelné krční límce pro fixaci při podezření na poranění krční páteře
5. samorozpínací kříscí vak nebo alespoň resuscitační maska
6. lehátko pro položení postiženého
7. tekoucí voda a umyvadlo
8. telefon
9. automatizovaný zevní defibrilátor (AED) – doporučené vybavení.

Dále musí být v této místnosti k dispozici kniha ošetření, kde je každé ošetření zaznamenáno (jméno a adresa postiženého, popis události, stav postiženého, poskytnutá pomoc, doporučení postiženému a zda byla přivolána zdravotnická záchranná služba).

7.2 Záchrannářské pomůcky

Plavecké zařízení musí být vybaveno základními záchrannářskými pomůckami pro případ tonutí, například:

- a) záchranným kruhem nebo podkovou s plovoucím lanem odpovídajícím délkom potřebám zařízení;
- b) osobní pomůckou záchranaře, např. teleskopickou tyčí, záchranným pásem nebo plovákem, odpovídajícím potřebám zařízení;
- c) páteřní deskou;
- d) plavidlem odpovídajícím potřebám střežené otevřené vodní plochy.

Tyto základní pomůcky mohou být doplněny dalšími speciálními záchrannářskými pomůckami podle povahy plaveckého zařízení a možného nebezpečí pro návštěvníky.

7.3 Minimální vybavení lékárničky

Nůžky chirurgické	1 ks
Teploměr lékařský	1 ks
Pinzeta anatomická	1 ks
Rouška resuscitační (vhodnější resuscitační maska)	2 ks
Šátek trojcípý	2 ks
Zaškrcovalo šíře 6 cm	1 ks
Rukavice pryžové (latexové) v obalu	2 páry
Špendlík zavírací	2 ks
Peroxid vodíku	2 balení
Gázové kompresy sterilní	2 ks
Náplast cívková 2 druhy	po 1 ks
Náplast s polštářkem (rychloloobvaz)	6 ks
Obinadlo elastické š. 8 cm, 10 cm a 12 cm	po 2 ks
Obvaz hotový sterilní č. 2	po 2 ks

Obvaz hotový sterilní č. 3	po 2 ks
Dezinfekce na kůži (např. Betadine, Cutasept, apod.)	1 ks
Ophtal	1 ks
Sada ústních vzduchovodů – doporučené vybavení	

8 Informační systém bazénu, koupaliště a aquaparku

Pro zajištění bezpečného pohybu návštěvníků po areálu a bezpečného využívání prostor je provozovatel povinen vytvořit informační systém, který zahrnuje:

- návštěvní řád; musí být viditelně umístěn u vstupu a popřípadě na dalších viditelných místech; obsahuje mimo jiné:
  - zakázané činnosti (běhání, skákání, kouření apod.);
  - pravidla pro požívání potravy a nápojů, místa pro kouření, apod.;
  - povinnost návštěvníků se před vstupem do bazénu důkladně osprchovat;
  - zákaz přítomnosti zvířat na koupališti.
- navigační pokyny (bezbariérové, návštěvní a nouzové trasy, prostor pro bezpečné uložení věcí, pitná voda, WC, telefon včetně tísňových čísel, zdroje elektrického proudu, ošetřovna a stanoviště plavčíka – výrazně označené);
- vyznačení nebezpečných míst, kluzkých povrchů, označení vodních atrakcí, vyznačení hloubky v bazénech, vyznačení prostor pro skoky do vody a dojezd skluzavek s výškou od hladiny větší než 2 m;
- vyznačení hřišť, dětských hřišť a brouzdališť, půjčovny pomůcek a vybavení;
- prostory, kde není povolen přístup nepovolaným osobám, sklady chemikálií a nebezpečných látek.

Provozovatel zajistí zprostředkování informací veřejnosti, týkajících se jakosti vody ke koupání podle příslušného předpisu³⁾.

³⁾ Viz novela vyhlášky č. 135/2004 Sb.

Bibliografie

- [1] Zásady bezpečného provozu a zdravého prostředí letních koupališť, plováren a krytých lázní v organizacích místního hospodářství a národních výborů. Praha 10.6.1969, č.j. MH-1/809/69.